
DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİM BANKACILIĞI¹

Pınar Yeğiner² Yeşim Tanrıvermiş³

Öz

Yerel yönetimler hızlı nüfus ve talep artışı nedeniyle sadece mevcut gelirleri ile hizmetlerini karşılayamamakta ve yeni kaynak arayışlarına girmektedir. Borçlanma yoluna daha fazla başvurmaya başlayan yerel yönetimlerin bu ihtiyacını karşılamak için yerel yönetim bankaları ortaya çıkmıştır. Yerel yönetimlerin hizmetlerine devam edebilmesi için yerel yönetim bankaları çalışmalarında süreklilik sağlamalıdır. Türkiye'de de bir örneği bulunan yerel yönetim bankaları birbirlerinden farklı yöntemlerle işlemlerini gerçekleştirmekte, farklı alanlara hizmet vermektedir. Çalışmanın amacı, dünyadaki yerel yönetim bankalarının yerel yönetimlerin gerçekleştirdiği hizmetlerdeki rolünü inceleyip Türkiye'de yapılandırma sürecinde olan yerel yönetim bankası İLBANK A.Ş.'nin bu alanlardaki faaliyetlerinin geliştirilmesi yönünde öneriler sunmaktır. Bu kapsamda, yapılan karşılaştırma sonucunda teknik destek ve danışmanlık çalışmalarını bir arada yürüten İLBANK A.Ş.'nin dünyada aynı şekilde çalışan bir örneği olmadığı ve yerel yönetimlere vermiş olduğu mali ve teknik danışmanlığın Türkiye'de de alternatif bulunmadığı görülmektedir. Bu nedenle danışmanlık özelliğini uzun bir süre daha koruyarak yapılacak yeni yatırımların daha hızlı gerçekleşmesinde önemli roller üstlenmesi ve sürdürülebilir bir yapılandırma için bankacılık özelliğinin ön plana çıkarılması gerektiği vurgulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Yerel Yönetim Sistemi, Yerel Yönetim Bankacılığı, İLBANK A.Ş.
JEL Sınıflandırması: H72, H74

LOCAL GOVERNMENT BANKING IN TURKEY AND THE WORLD

Abstract

Due to the rapid population growth and the increased demand, local governments are unable to meet the necessary services with their current revenues, and hence, are in search of new resources. Local governments have started to borrow more and local government banks have emerged to meet this need. For this reason, local government banks must ensure continuity in their work so that local governments can maintain their services. The local government banks, which have an example in Turkey, carry out their operations in different ways and provide services in different areas. The aim of the study is to examine the role of local government banks in local government services in the world and to provide suggestions for a specific local government bank, İLBANK A.Ş., which is in the process of restructuring to improve its activities in these areas. In this context, as a result of the comparison, it was seen that İLBANK A.Ş., which carries out technical support and consultancy works together, is the only example all over the world in terms of the way that it operates and also has no alternative in Turkey with regard to the financial and technical consultancy it provides to the local governments. For this reason, it should be emphasized that the bank should have a crucial role in the faster realization of new investments by maintaining its consultancy role for a long period of time ahead and that the banking feature of it should be brought to the fore to provide a sustainable structuring.

Keywords: Local governments, local government system, local government banking, İLBANK INC.
JEL Classification: H72, H74

¹ Bu makale, Pınar YEĞİNER'in Ankara Üniversitesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalında Doç. Dr. Yeşim TANRIVERMİŞ danışmanlığında tamamladığı yüksek lisans tezinin bir kısmından üretilmiştir.

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı, pinar.yeginer@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3241-6866>.

³ Sorumlu yazar, Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Gayrimenkul Geliştirme Yönetimi Bölümü, aliefendioglu@ankara.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0859-7150>.

1.Giriş

İç ve dış piyasalardan borçlanmanın başlaması ile yerel yönetim bankacılığı kavramı ortaya çıkmıştır. Kamu hizmetlerinin gerçekleştirilmesinde yerel yönetim gelirlerinin yeterli olmayışı belediyeleri alternatif kaynaklara yönlendirmiş ve beraberinde belediye bankalarının kurulma çalışmalarına başlanmıştır. Belediye bankalarının kurulmasından önce bankerlerin varlığı öngörülemez zararlara yol açmış yerel yönetimlerin finansman sorunlarını çözmek için belediye bankalarının kurulmasını zorunlu kılmıştır. Belediye bankaları gelişen teknolojiye uyamamış, istenen hizmetleri yerine getirmede yeterli olamamış ve bu sebeple birçok ülkede yeni düzenlemelere gidilmiştir. Bu düzenlemeler mali kuruluşların yerel yönetimlerden gelecek kredi isteklerini karşılamak için yetkilendirilmesini içermektedir (Esin, 2013:25).

Ülkeden ülkeye ve devlet yönetim şekline göre değişen yerel yönetim bankacılığını anlamak, uygulama farklarını görmek için karşılaştırmalı olarak incelemek gerekmektedir. Yerel yönetim bankaları finansman sağlama şekilleri ve konuları açısından birbirlerinden farklılık göstermektedir. Türkiye’de yerel yönetim bankacılığı 1933 yılında yerel yönetimlere kaynak aktarmak amacıyla kurulan “Belediyeler Bankası” ile başlamıştır. Türkiye’de yerel yönetim bankacılığının tek örneği konumunda bulunan banka daha sonra yeni görev tanımları eklenerek İller Bankası adını almış, 2011 yılından itibaren ise hizmetlerine anonim şirket (İLBANK A.Ş.) olarak devam etmektedir. Yerel yönetim bankaları incelendiğinde, İLBANK A.Ş. dünyada yer alan diğer yerel yönetim bankalarına göre birçok farklılık barındırmaktadır. Çoğu gelişmiş ülkede sadece finansman odaklı olan bu bankaların teknik destek sağlamak öncelikleri arasında yer almamaktadır. İLBANK A.Ş. finansmanın dışında yerel yönetimlerin eksik olduğu her duruma destek sağlamaya çalışmaktadır. Bankanın tam anlamıyla bir yerel yönetim bankası haline gelmesi adına birçok yapılandırma çalışması yapılmış şu anki anonim şirket haline gelmesi uzun bir süreçte gerçekleşmiştir. İLBANK A.Ş. öz sermaye ve diğer kredi imkânlarını kullanarak yerel yönetimlere kaynak sağlamaktadır. Bankanın öz sermayeden ve yüksek faizler ile yabancı kaynaklardan alınarak temin ettiği kredilerin düşük faizlerle yerel yönetim birimlerine verildiği düşünüldüğünde Banka çalışmalarının sürdürülebilir olması zorlaşmaktadır. Bu durum İLBANK A.Ş.’de düzenli sermaye artırımının yapılmasını zorunlu kılmakta olup bankanın yapılandırma süreci devam etmektedir.

2. Yerel Yönetim Kavramı, Yerel Yönetim Bankacılığı ve Dünya Örnekleri

Yerel yönetim bankacılığı kavramını açıklayabilmek için yerel yönetim kavramını ve Dünya’da yerel yönetim bankacılığı adı altında yapılan çalışmaları irdelemek faydalı olacaktır.

2.1 Yerel Yönetim ve Yerel Yönetim Bankacılığı

Yerel yönetimler ihtiyaçları karşılamak üzere kurulan birimlerdir. Bu ihtiyaçlar siyasal olabileceği gibi idari, mali ve toplumsal nedenler de olabilmektedir. İdari açıdan yerel yönetimlerin oluşmasının sebebi merkezi yönetimin bütün ihtiyaçları karşılamasının mümkün olmamasıdır (Keleş, 2016:29). Bazı ülkelerde merkezi yönetimlerin yerel yönetimlerden sonra ortaya çıktığı görülmektedir. Yerel yönetim ve merkezi yönetim birbirlerini tamamlayan yönetim biçimleridir (Serter, 2015:3). Merkezi yönetim ile hizmetlerde standardın sağlanmasını daha kolay gerçekleştirmektedir. Ayrıca yerel yönetim çalışmalarının birbiriyle uyumlu bir şekilde ilerleyebilmesi için merkez tarafından gözden geçirilmesi birliğin sağlanması için önemlidir. Yerinden yönetimle birçok hizmetin daha hızlı gerçekleşmesi, soruna en yakın olan birim tarafından giderilmesi kolaylık sağlar yerel yönetimlere verilen görevlerle halkın katılımcı, demokratik ve eşitlikçi bir yapıya sahip olduğu durumda yerel yönetimlerin de gelişmesini sağlamaktadır (Keleş, 2016:31-32).

Türkiye’deki yerel yönetimlere mali destek sağlayan kurumlara duyulan ihtiyaç aslında tüm dünyada görülmektedir. Belediyeler uygun koşullar sağlanarak özel bankalardan kredi talep ettiklerinde çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu zorluklara ve ihtiyacın karşılanmasına yönelik çözüm arayışları sonucunda finansman sağlayan kurumlar gelişmeye başlamıştır (IULA, EMME ve TOKİ, 1993:7).

Yerel yönetim bankalarının ilk örnekleri 14. yüzyılda görülmektedir. Orta çağın son dönemlerinde mevduat arayışı ve kredi taleplerinde bankerlerin istikrarsız olması sonucunda belediyeler bankası kurulmaya başlanmıştır. 1401 yılında Barselona Bankası'nın; 1408 yılında Cenova Bankası'nın, 1584 yılında Venedik Bankası'nın 1630 yılında Amsterdam Bankası'nın ve 1619 yılında Hamburg Bankası'nın kuruluşu gerçekleşmiştir (Namazcı, 2013:7). Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği (IULA)'ne göre ise; Almanya, İngiltere, Portekiz ve Fransa mali destek vererek yerel yönetimlerin hizmetlerini gerçekleştirmesini sağlamak adına çalışmalar yapan ve çalışmalar sonucu özel hükümler getiren ilk ülkelerdir. O süreçte var olan finansman kurumlarına yerel yönetimlerin taleplerini karşılamaları konusunda yetkiler vermişlerdir. 1822 yılında yerel yönetimlere sağlanan ilk kredi, 1799 yılında kurulan Fransa Mevduat ve Emanet Sandığı tarafından verilmiştir (IULA, EMME ve TOKİ, 1993:7).

Batı Avrupa'daki bu tip kurumların ortaya çıkışı ihtiyaç doğrultusunda hızlanmış ve dünyanın birçok yerinde yeni sermaye kaynakları yaratmak amacıyla finans kurumları kurulmaya başlanmıştır. Gelişmekte olan ülkelerde ise daha yakın bir dönemde bu tip kurumlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Türkiye'de yerel yönetim bankası olarak tanımlanan günümüzde İLBANK A.Ş. olarak faaliyetlerini yürüten İller Bankası 1933 yılında kurulan Belediyeler Bankası'nın geçirdiği süreçle ortaya çıkan bir kurumdur. Yerel yönetimlere kaynak sağlamak amacıyla ülkelere göre kurulan ilk kurumlar ve bu kurumların kuruluş tarihleri aşağıda özetlenmiştir (Tablo 1).

Tablo 1: Yerel Yönetim Bankacılığın Ülkelerdeki İlk Örnekleri

Yıl	Ülke	Kurum Adı
1799	Fransa	Fransa Mevduat ve Emanet Bankası
1817	İngiltere	Bayındırlık İşleri Kurulu
1860	Belçika	Belçika Belediye Kredi Bankası
1863	İtalya	İtalya Mevduat ve Kredi Bankası
1876	Portekiz	Portekiz Genel Mevduat Bankası
1899	Danimarka	Danimarka Belediye Kurumu
1914	Hollanda	Belediye Kredi Bankası
1925	İspanya	İspanya Yerel Kredi Bankası
1926	Norveç	Norveç Belediye Bankası
1933	Türkiye	Belediyeler Bankası
1945	Yunanistan	Kredi ve Emanet Fonu
1953	Kenya	Yerel Yönetim Kredisi İdaresi
1954	İsrail	Yerel Yönetimler Bankası
1955	Tayland	Gelişme Fonu
1957	Japonya	Yerel Kamu Girişimler Finans Şirketi
1957	Guatemala	Belediyeleri Geliştirme Enstitüsü
1961	Honduras	Honduras Özel Belediye Bankası
1962	Endonezya	Endonezya Yerel Gelişme Bankası
1962	Venezuela	Belediyeleri Geliştirme Vakfı
1962	Nijerya	Nijerya Yerel Yönetimler Kuruluşu
1964	Brezilya	Brezilya Konut Bankası
1965	Tanzanya	Tanzanya Yerel Yönetim Kredi Kurulu
1970	Kosta Rika	Belediyeleri Geliştirme Enstitüsü

Kaynak: (IULA, EMME ve TOKİ, 1993:8-9)

Batı Avrupa'da yerel yönetimlere mali aracı olan kurumların elde ettiği başarıyı sağlamak amacıyla gelişmekte olan ülkelerde kurulan kurumlar aynı başarıyı elde edememiş kapasitelerini gereken düzeye çıkaramamışlardır. Bazı ülkelerde ise altyapı hizmetlerinin gerçekleştirilmesi için sürece doğrudan katılmak ya da bu hizmetin yapımını doğrudan üstlenmesi söz konusu olmuştur.

Verilen kredilerin geri dönme süreci incelendiğinde, ödenmeyen borçların merkezi yönetim tarafından affedilerek silindiği görülmüştür. Bu durum günümüzde yerel yönetim bankacılık anlayışında da gözlemlenmekte ve hizmetlerin yapımında borcun ötesinde kurumlar arası para transferi olarak görülmektedir. Ayrıca yerel yönetim bankaları kredinin riskini en aza indirmek yani borcun geri ödenmesini garanti altına almak için bazı yöntemler kullanmaktadırlar.

2.2 Yerel Yönetim Bankacılığı Örnekleri

Yerel yönetim bankalarının yapısı ve işleyişini daha iyi anlamak, farklılıkları ile hizmet kalitesinde yaşanan değişimleri görebilmek için Dünyadaki yerel yönetim bankaları incelenmiştir. Yerel yönetim bankacılığı alanında farklı ve önemli uygulamalar incelendiğinde, yerel yönetimlere aktarılan fonların gelişmiş ülkeler ile gelişmekte olan ülkeler arasında farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu çalışmada farklı yapılanmalarla yönetilen ülkeler ele alınmaya çalışılmış ve iki gruba ayrılmıştır. Yönetim şekillerine göre incelenen ülkeler federal ve üniter devletler olarak ayrılmıştır. Bu kapsamda birinci grup olan federal devletlerde Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Avusturya, Belçika, Brezilya, Meksika incelenmiş olup üniter devletlerde ise Danimarka, Fransa, Hollanda, İngiltere, İspanya, İsveç, İtalya, Japonya, Macaristan, Norveç, Portekiz ve Türkiye incelenmiştir.

2.2.1 Federal Devletler

Almanya'da yerel yönetim banka sistemleri incelendiğinde "tasarruf sandıkları" (Die Sparkassen) sistemi dikkati çekmektedir. İlk tasarruf sandığı 1778 yılında Hamburg'da "Yurtseverler Cemiyeti" (die Hamburger Patriotischen Gesellschaft) tarafından kurulmuştur. Bu kurumların tüm ülkelere yayılmasında temel amaç yoksul halka yardım götürmektir. Göttingen'de 1801 yılında sermayesi belediyelere ait olan ilk belediye tasarruf sandığı kurulmuştur. Bu bankaların kurulma amacı belediyelerin yaşadığı mali sorunları eyalet bankaları aracılığı ile çözmek ve tasarrufları koruyup değerlendirmektir (Altay, 1997:64).

Tasarruf sandıkları yerel yönetimlere finansmanın dışında bankacılık işlemlerini de gerçekleştirerek sektörde önemli bir role sahiptir. Alman bankacılık sektörüne bağıldığında ticari ve kooperatif bankaların yanında üçüncü olarak tasarruf sandıklarının bulunduğu, tasarruf sandıklarının merkez bankası olarak görev yapan 1918 yılında kurulan Eyalet Bankaları/Ciro Merkezleri (Die Landesbanken/Girozentralen) ile onu da kapsayan Alman Giro Merkezleri ve Belediye Bankası (Deutsche Girozentrale Deutsche Kommunalbank) bankacılık faaliyetlerinin hiyerarşik yapısını oluşturulduğu görülmektedir (Altay, 1997:65; Namazcı, 2013:11).

Tasarruf sandıkları kurulurken bir sermaye kullanılmamakta, ana sermayeyi tasarruf sandıklarının faaliyet yılı içerisinde elde ettiği kârlar oluşturmaktadır. Ana sermayesi olmadığı için tasarruf sandıklarının korumak amacı ile "Tasarruf Sandıkları Destekleme Fonu" oluşturulmuştur. Herhangi bir kriz anında ilgili yerel yönetimlerin finansman sıkıntısı yaşamaması engellenmiştir (Altay,1997:68). Almanya'da bulunan yaklaşık 431 tasarruf bankası Tasarruf Bankaları Finansman Grubuna (The German Savings Bank Financial Group) ait olup bu bankalar mali durumu dengeli olan yerel yönetimlere denetim kurulu onayı sonucunda kredi vermektedir (Namazcı, 2013:12).

Almanya'daki kamu bankaları, genellikle doğrudan veya dolaylı olarak kamu sektörüne hizmet veren mali kurumlardır. Kalkınma bankası gibi çalışan kamu bankaları uluslararası proje, altyapı ve ihracat finansmanı gibi faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu grubun en tanınmış temsilcileri; Kreditanstalt fuer Wiederaufbau (KfW-Group), the NRW.Bank in North Rhine-Westphalia, the LfA Förderbank Bayern in Bavaria, the L-Bank, Staatsbank für Baden-Württemberg in Baden-Wuerttemberg, Thüringer Aufbaubank (TAB)'dır (German Public Bank, 2020). Yıllara göre yerel yönetimlerin borçlanma düzeyi incelendiğinde, 2010 yılında yeni kaynakların eklendiği ve yıldan yıla daha fazla kaynağa ihtiyaç duyulduğu görülmektedir (Debt Financial Assets of Public Budgets, 2020).

ABD; yerel yönetimlerin işleyişi ABD’de eyaletten eyalete değişmekte eyalet anayasası ve kent mevzuatından gelen yetkilerle yerel yönetimlerin borçlanma kaynakları denetlenmektedir. Bu denetim tavan borçlanma yöntemi ya da rating sistemi ile gerçekleşmektedir. Serbest piyasa koşullarına göre belediye portföyleri özel kuruluşlarca değerlendirilmektedir (Ersoy vd., 1996). Eyaletler arasında farklı kurumlar ön plana çıkmaktadır. Bunlara Kaliforniya Altyapı ve Ekonomik Kalkınma Bankası (The California Infrastructure and Economic Development Bank- IBank), NY GreenBank, Connecticut Green Bank yerel yönetimlere finans sağlayan bankalar örnek verilebilir. Kaliforniya Altyapı ve Ekonomik Kalkınma Bankası (IBank), 1994 yılında Kaliforniya’da sağlıklı bir iklimi teşvik eden, ekonomiye katkıda bulunan ve yaşam kalitesini artıran kamu altyapısını ve özel gelişmeyi finanse etmek için kurulmuştur. IBank’ın mevcut programları arasında Altyapı Devlet Döner Fonu (ISRF) Kredi Programı, Kaliforniya Enerji ve Çevre İhtiyaçları Kredilendirme (CLEEN) Merkezi, Küçük İşletmeler Finans Merkezi ve Bono Finansman Programı bulunmaktadır (Ibank, 2020). NY Green Bank ise New York’un temiz enerji pazarlarına yapılan yatırımları arttırmak ve daha verimli, güvenilir ve sürdürülebilir bir enerji sistemi oluşturmak için özel sektörle çalışan, Devlet destekli, uzmanlaşmış bir bankadır (Greenbank, 2020).

Avusturya; “Viyana Merkezi Tasarruf ve Ticaret Bankası” yerel yönetimlere kredi vermenin yanı sıra bankacılık hizmetlerinin tamamını gerçekleştiren bir kurum olmuştur. Sermayesinin ana kaynağını özel tasarruflular oluşturmaktadır. Banka amaçları arasında kâr etmenin dışında kamu yararını gözetme de bulunmaktadır. Aile birliğinin desteklenmesi, bilim ve sanata özendirme, sosyal çalışmalar yürütülmesi bu amaca yönelik çalışmalardır. Uzun vadeli kredileri genellikle konut finansmanına ve yerel yönetim hizmetlerinin finansmanına odaklanmıştır (IULA, EMME ve TOKİ, 1993).

Tasarrufların bir arada toplanması ve daha sonra elde edilen fonların sanayi ve ticaret faaliyetlerine kredi olarak verilmesi, belediye projelerinin desteklenmesi tasarruf bankalarının kuruluş amaçlarındandır. 1979 yılında çıkan Tasarruf Bankaları kanununa göre banka tasarruf birlikleri ya da belediye tasarruf bankaları kurulmuştur. 1986 yılında bu kanunda yapılan değişikliklerle bankaların anonim şirket olmalarının yolu açılmış ve bu şirketlere belediye tasarruf bankaları garantör olmuştur. 1999 yılında bu bankaların holding bankalarına dönüştürülmesinin yolu açılmış ve Bank Austria, Creditanstalt, Erste Bank gibi yatırımlara önemli destekler veren kurumlar ortaya çıkmıştır (Sparlassenverband, 2020). 2015 yılında ise Avusturya’da faaliyetlerine başlamış olup Steirmaerkische Tasarruf Bankası’nın %73,5’i Steiermärkische Verwaltungssparkasse’a, %25’i Erste Bank ve % 1,5’i banka çalışanlarına aittir (Sparkasse, 2020).

Yerel yönetim hizmetlerine kredi sağlayan diğer bir banka ise 1958 yılında yerel yönetimlere uzun vadeli ve düşük faizli krediler sağlama amacıyla kurulan “Kommunal Kredit (Austria’s Infrastructure Bank)”tir. Sermaye yapısına bakıldığında %99,80 oranında “Gesona Beteiligungsverwaltung GmbH”, sadece %0,20’sinin Avusturya Belediyeler Birliğine (Association of Austria Municipalities) ait olduğu görülmektedir. Kommunalkredit’in iştiraki Kommunalkredit Kamu Danışmanlık Şirketi, çevre ve enerji sektörlerindeki destek programlarının geliştirilmesi, uygulanması ve yönetilmesi konusunda kamu sektörüyle iş birliği yapmaktadır (Kommunal Kredit, 2020a). Belediyelerin altyapı hizmetlerine finansman sağlayan bu banka aynı zamanda proje ve varlık yönetimi ile ilgili danışmanlık hizmeti de sunmaktadır. Kredi portföyü incelendiğinde, belediyelerin sayısı ile proje finansmanının gelişiminin dengeli olduğu görülmektedir. 31 Aralık 2019 itibarıyla, belediyeler (Avusturya) %32,8, belediyeler (Avrupa) portföyün %2,3’ünü oluşturmaktadır. Proje finansmanı %34,1 olarak gerçekleşirken, kamu sektörü işletmeleri %9,5’lik bir paya sahiptir (Kommunal Kredit, 2020b:33).

Belçika; Maliye Bakanlığı yerel yönetimlerin hizmetlerini gerçekleştirmesi için gerekli olan uzun vadeli kaynak sağlamakta sorunların artması ile sadece yerel yönetimlerin finansmanını sağlayacak bir kurumun oluşturulması için çalışmalara başlamış ve 1860 yılında Belçika Kredi Bankası’nı (Credit Communal de Belgique) kurmuştur. 1970’li yıllarda hizmetlerini çeşitlendiren banka kısa vadeli krediler, sanayi ve ticari krediler alanında da hizmet vermeye başlamıştır. Böylece hem kamuya

hem de özel müşterilere kredi vermektedir. Kamusal kredilere bakıldığında din işleri, eğitim, kültür, kamu sağlığı gibi sosyal konuların yanında iletişim ve yol yapımına kredi verildiği görülmektedir. Bu krediler verilirken merkezi yönetimin yerel yönetime verdiği pay ile kredi taksitinin karşılanıp karşılanmadığına bakılmaktadır. Bu kredilerin geri ödemesinde yerel yönetimlerin payları Banka'da merkezileşip dağıtıldığı için bu paydan kredi ödemesi kesilerek gönderilmektedir (IULA, EMME ve TOKİ, 1993).

1996 yılında Belçika Belediyeler Kredi Bankası, Fransa Yerel Kredi Şirketi (Fransız Crédit Local de France) ile ortak olmuş; 1999 yılında ise Uluslararası Lüksemburg Bankası (Banque Internationale à Luxembourg) ile birleşerek Dexia grubunu ortaya çıkarmış ve 2000 yılında adını Dexia Bank Belgium olarak değiştirmişlerdir (Yaş, 2011:52). Daha sonra satın alma yolu ile BACOB Bank ve DVV Sigorta şirketini de içeren Artesia Bankacılık A.Ş. (Artesia Banking Corporation) ile birleşmiştir. 2011 yılında ise Belçika Devleti bankayı satın alarak Dexia Bank Belgium olan adını Belfius olarak değiştirmiştir (Namazcı, 2013:15).

Kredi riski; merkezi hükümetler (%11), kamu sektörü kuruluşları (%26), şirketler, monoline şirketler (%3), finansal kurumlar (%8), proje finansmanı (%1) gibi birçok türe göre dağıtılmıştır. ABD ve Kanada (%2), Belçika (%76), İspanya (%2), Birleşik Krallık (%5), İtalya (%1), Almanya (%1) ve Fransa (% 5) dâhil olmak üzere çeşitli ülkelerle çalışmaktadır (Belfius, 2020:312).

Brezilya'da; Ulusal Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Bankası (Banco Nacional de Desenvolvimento Econômico e Social- BNDES) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile bağlantılı bir federal kamu kuruluşudur. Kurumun amacı ülkenin kalkınmasına katkıda bulunacak yatırımlar için uzun vadeli finansman sağlamaktır. BNDES, dünyadaki en büyük kalkınma bankalarından biridir (BNDES, 2020). BNDES, büyük ölçekli sanayi ve altyapı çalışmalarını finanse etmiş ve tarım, ticaret ve hizmet sektörünün yanı sıra küçük ve orta ölçekli özel sektör yatırımlarının desteklenmesinde önemli rol oynamıştır. Banka, eğitim, sağlık, toplu taşıma, çevre amaçlı yatırımları da desteklemektedir. Bu yatırımlar arasında en fazla ödeneğin altyapı yatırımlarına ayrıldığı görülmektedir (BNDES, 2019).

20 Şubat 1933'te Ulusal Kentsel Mortgage Bankası (Banco Nacional Hipotecario Urbanoy de Obras Públicas -BNHUOP) Büyük Buhran'ın neden olduğu küresel ekonomik kriz ve Meksika'nın kamu hizmetlerinin eksik olduğu bir dönemde kurulmuştur. Varlığının ilk yirmi yılında iletişim ve sanayiye geliştirmiş, Meksika şehirlerinin büyümesini desteklemiştir. İstikrarlı gelişme sağladıktan sonra adını Bayındırlık İşleri ve Hizmetleri Ulusal Bankası (Banco Nacional de Obras y Servicios Publicas- BANOBRAS) olarak değiştirmiştir (BANOBRAS, 2020). Bayındırlık İşleri ve Hizmetleri Ulusal Bankası eyaletlere ve belediyelere finansman desteği sağlamaktadır. Sermayesini yabancı krediler, tasarruflar vadesiz mevduatlar ve ulusal bütçeden yapılan ödemeler oluşturmaktadır. Ülke kalkınmasını desteklemek yatırım önceliği olmaktadır (IULA, EMME ve TOKİ, 1993).

2.2.2 Üniter Devletler

İngiltere'de; 1817 yılında yerel yönetimlerin yatırım finansmanını karşılayabilmek ve geri ödemelerini takip etmek amacıyla ulusal bütçe kaynaklı yalnızca yerel yönetimlere uzun vadeli krediler veren Bayındırlık İşleri Kredi Kurulu (Public Works Loan Board) kurulmuştur. Yerel yönetim borçlanmasının tek kurul tarafından gerçekleştirilmesi öncelikli yatırımlara yönlendirilmesini, borçlanma seviyesinin kontrolünü ve kamu yatırımlarının hangi sektörlerde yoğunlaşacağını kendi politikaları çerçevesinde belirlenmesini sağlamaktadır. Kurulun kaynağı ulusal bütçedir. Merkezi yönetim kredi kurulu adına tahvil çıkarıp tahvillerin getirisini piyasa fiyatına göre kurula kredi olarak vermektedir (IULA, EMME ve TOKİ, 1993).

İngiltere Borç Yönetim Ofisi (DMO), İngiltere Hükümeti'nin borç yönetimini yürütmekten sorumlu yürütme ajansıdır. DMO, İngiltere Hükümeti'nin borcunun günlük yönetiminden sorumludur. 2002 yılında İngiltere Borç Yönetimi Ofisi (DMO) ile Bayındırlık İşleri Kredi Kurulu (PWLb) birleşmiştir. Ayrıca, Bayındırlık İşleri Kredi Kurulu (PWLb)'nu ve Ulusal Borçları Azaltma Komiserleri (Commissioners for the Reduction of the National Debt) yönetmektedir (UKDMO, 2019:8). Yerel yönetimler yatırım çalışmaları ile Bakanlığa başvurarak mali öncelik istemektedirler.

Bütçe görüşmelerine göre yerel yönetimlerin finansman arama çalışmalarına onay verilip verilmediği belli olmaktadır. Yerel yönetimler finansman bulma olasılığına sahip olurlar ise kendi tahvillerini çıkarabilecekleri gibi PWLB'den borç da alabilmektedirler. Burada yerel yönetimin bölgesine göre kota hakkı incelenir, gerekli izinlerin olup olmadığına ve mevcut duruma uygunluğuna bakılmaktadır (Ersoy vd., 1996). Yerel yönetimlerin düzeylerine göre kredi ve borçlanma verileri incelenmiştir. Toplamda 7.821.000.000 £ borçlanmanın en fazla metropol olmayan bölge konseylerine (3.014.000.000 £) ait olduğu görülmekte ve en düşük borçlanma miktarı ise köy ve kasaba konseylerine (20.000.000 £) ait olmaktadır. (UKDMO, 2019:14). Yerel yönetimler yatırımları için ihtiyaç duydukları krediyi sabit ya da değişken faiz seçeneğiyle alabilmektedir. Değişken faiz ile 10 yıl kadar vadeli kredi, sabit faiz ile 30 yıla kadar çıkan vadeli kredi verilmektedir (Namazcı, 2013:21).

Danimarka'da yerel yönetimlerin borçlanması İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenen belirli kurallara bağlıdır. Bu kurallara göre belediyeler okul, bakımevi gibi sosyal yerel yönetim hizmetleri için borçlanamamakta enerji yatırımları, konut yapımı ve iyileştirme, kentsel dönüşüm projeleri için borçlanabilmektedir. Yerel yönetimlerin borçlanmadığı hizmetler için faydalanabileceği finansman havuzu bulunmaktadır (IULA, EMMÉ ve TOKİ, 1993). Yerel yönetimlerin yatırımlarını gerçekleştirmeleri için 1899 yılında kurulan Danimarka Belediye Bankası (KommuneCredit) orta ve uzun vadeli krediler sağlamaktadır (Kommunekredit, 2020a). Bankanın belediyeler ve bölgeler üyeleri arasında olup kooperatif niteliğinde bir kurumdur. 2019 sonunda toplam 185 milyar DKK¹ kredilerin %57'si doğrudan belediyelere ve bölgelere kamu finansmanı için verilmiştir. Yerel yönetim gelirleri incelendiğinde belediye gelirlerinin çoğunluğunun vergiler, bölgelerde ise hibe ve geri ödemeler olduğu görülmektedir. Faaliyet gelirleri ve sermaye geliri daha düşük orana sahiptir. Tahvil çıkarma yolu ile kredi veren Kommunekredit'in kredilerin geri ödenmemesi durumunda İçişleri Bakanlığı garantisi bulunmaktadır. Kredi riski sıfır olmaktadır (Kommunekredit, 2020b:16;26)

Fransa'; tasarruf kaynaklarını bir yerde toplamak ve yönetmek amacıyla 1816 yılında "Mevduat ve Emanet Sandığı (Caisse des Depots et Consignation)" adında bir devlet bankası olarak kurulmuştur. Sosyal güvenlik, emeklilik, sigorta, konut fonları gibi çeşitli fonları yöneten bu sandığın kaynaklarının büyük bir bölümünü vergiden muaf tasarruf hesapları ile mahkemelerin, noterlerin, çoğu kamu kurum ve kuruluşlarının paraları oluşturmaktadır. 1982'ye kadar yerel yönetimlere mali desteğin yanı sıra mühendislik, yönetim ve danışmanlık hizmetleri de veren banka, 1982 yılından itibaren mali hizmetler ile diğerlerini birbirinden ayırmıştır. Yerel yönetimlere daha geniş finansman seçenekleri sunmayı planlayan Sandık, mühendislik hizmetlerini de yerine getirmek için "Fransa Yerel Kredi Şirketini (Credit Local de France-CLF)" kurmuştur. Bu şirket yerel yönetimlere kısa ve uzun vadeli krediler ve çeşitli mali hizmetler sunmaktadır. Sandık mühendislik, yönetim ve danışmanlık hizmetlerini veren bağlı kuruluşlarını da bir araya getirerek örgütlemiştir. Bu hizmetleri veren dünyadaki en büyük holdinglerden biri haline gelen "Mevduat Gelişme Sandığı (Caisse des Depots-Developpement)" taşınmaz yapımı ve yönetimi, altyapı proje danışmanlığı ve kent planlaması alanlarında çalışan 350'den fazla firmayı koordine etmektedir (IULA, EMMÉ ve TOKİ, 1993).

1982'de kurulan Fransa Yerel Kredi Şirketi 1996 yılında Belçika Kredi Bankası ile ortak olmuş 1999 yılında ise Uluslararası Lüksemburg Bankası ile Dexia grubunu kurmuştur. Şirketin % 46,81'i Fransa merkezi yönetimine aittir (Dexia, 2019:7). Günümüzde Dexia grup yerel yönetim bankacılığı alanında etkin ve kredi notu yüksek bir grup olarak bilinmektedir (Kaya, 2006:105). Dexia grubunun merkezi ve yerel yönetimlere verdiği krediler incelendiğinde, en fazla kamu sektörü kuruluşlarına ve merkezi hükümete krediler verilmiştir (Dexia, 2019:176).

Hollanda; Yerel yönetimlere kaynak sağlamak amacı ile Hollanda Belediyeler Birliği tarafından 1914 yılında Hollanda Belediyeler Kredi Bankası (Bank for Netherlands Municipalities Limited) kurulmuştur. %100'ü belediye kaynakları ile kurulmuşken 1927 yılında yapılan değişiklik ile % 50'si

¹ DKK=Danimarka Kronu

ulusal hükümete diğer % 50'si ise belediyeler, il ve su kurullarına ait olmuştur. Adı "Hollanda Belediye Bankası (Bank Nederlandse Gemeenten-BNG)" olarak değiştirilmiştir. Belediye ödenekleri devletten belediyelere banka üzerinden gönderilmektedir (Yaş, 2011:53; Namazcı, 2013:19). Devlet garantisi bulunan krediler olduğundan kredi riski %0'dır. Toplu konut, sağlık ve eğitim, proje finansmanı, enerji, su, telekomünikasyon, ulaştırma, lojistik ve çevre yatırımları için yerel yönetim ve kamu kurumlarına kredi sağlanmaktadır (BNGBank, 2020a). Yerel yönetimlere, konut birliklerine, sağlık kurumlarına uzun dönem kredilerin verildiği ve en fazla konut birliklerinin bu kredilerden yararlandığı görülmektedir. Yerel yönetimlere 2018 yılının sonunda 30,8 milyar Euro olan uzun vadeli toplam kredi portföyü 2019'nin sonunda 32,1 milyar Euro tutarındadır (BNGBank, 2020b:31).

İspanya; İspanya Yerel Kredi Bankası (Banco de Credito Local de Espana), yerel yönetimlerin yatırımlarını finanse etmek amacıyla 1925 yılında kamu ve özel iş birliği ile kurulmuştur. 1962'de, Bankacılık Düzenleme Yasası Yerel Kredi Bankası'nı kamu tüzel kişiliğine dönüştürerek kamulaştırmış, 1971 yılında çıkarılan bir yasa ile anonim şirket halini almıştır. 1971'de o zamana kadar devlete ait bankaların koordine edilmesinden sorumlu bir kurum olarak Yerel Kredi Enstitüsü (Instituto de Credito Oficial-ICO) kurulmuştur. 1991 yılında, devlete ait banka İspanyol bankacılık şirketi Argentaria ile birleşmiştir. 19 Ekim 1999'da Argentaria ve BBV'nin (Banco Bilbao Vizcaya) birleşmesi, Yerel Kredi Bankası'nın BBVA'nın yapısına entegre edilmişini sağlamıştır. Bunun dışında Yerel Kredi Enstitüsü (ICO) görevlerini devlet ve devlet bankasının bir finansal ajansı olarak bağımsız olarak sürdürmektedir. Ana hedefi, 1999 yılında onaylanan Esas Sözleşme'sinde belirlenen amaçlara ulaşmak için reel ekonomiyi güçlendirmeye çalışmaktır (BBVA, 2020o). Belediyelerin finansal sürdürülebilirliğini sağlamak için yerel işletmelere finansman fonu vermektedir (ICO, 2019). 1995-2019 aralığı incelendiğinde, gayrisafi yurt içi hasılda bölge yönetimlerinin borçlanma düzeyi artarken yerel yönetim borçlanması tutarlı bir şekilde %0-5 aralığında yer almaktadır (Banco de Espana, 2019:60).

İsveç; Sermaye piyasalarına giremeyen küçük ölçekli belediyeler için İsveç ticaret bankalarının girişimi ile belediyelere orta ve uzun vadeli krediler sağlamak amacıyla 1962 yılında İsveç Belediye Şirketi kurulmuştur. İsveç Merkez Bankası kaynaklarından da yararlanabilen şirket aldığı borç şartlarına bağlı olarak değişen düşük faizli krediler vermektedir (IULA, EMM ve TOKİ, 1993). Belediyelerin yapmakta zorunlu olduğu faaliyetler sosyal faaliyetler, eğitim, planlama ve inşaat işleri, çevre sağlığının korunması, temizlik ve atık, su/kanalizasyon, acil servisler, acil durum planı, konut iken il Konseylerinin sadece kendilerinin yapacakları sağlık ve bakım görevi bulunmaktadır. Toplu ulaşım gibi ortak gerçekleştirmek zorunda oldukları görevlerde mevcuttur. 2017 yılında gerçekleştirilen belediye ve il birlikleri yatırımları incelendiğinde konut, altyapı, su/kanalizasyon, enerji, toplu ulaşım başlıkları öne çıkmaktadır. Dağılıma bakıldığında en fazla konut/taşınmaz yatırımları yapılırken bunu altyapı yatırımları izlemektedir (Kommuninvest, 2018:5-6).

Danimarka; 1986 yılında Danimarka'da kurulan Kommune Credit Bankası'ndan esinlenilerek kurulan İsveç Belediye Kredi Şirketi Kommuninvest Bankası'nın temeli Örebro bölgesinde atılmış daha sonra elde ettiği başarılı sonuçlarla yayılarak Örebro dışındaki belediyelerin de katılımı ile bugünkü halini almıştır. Kommuninvest iki bölümden oluşmaktadır. Bir yandan, kredi ve finansal danışmanlık sağlayan limited şirket olan "Kommuninvest i Sverige AB", diğer yandan kredi piyasası şirketinin sahibi olduğu kooperatif topluluğu "Kommuninvest Kooperatifi Derneği (Kommuninvest Cooperative Society)" vardır. Kooperatifler, yerel yönetim sektörünün %90'ını üye olarak almaktadır (Kommuninvest, 2020). Kommuninvest birçok konuda danışmanlık hizmeti vermekte aynı zamanda belediyelerdeki uzmanlığı arttırmak için eğitimler gerçekleştirmektedir (Namazcı, 2013:22).

İtalya'da; Fransa'da 1816 yılında kurulan "Mevduat ve Emanet Sandığı (Caisse des Depots et Consignation)"na benzer bir kuruluş olarak 1863 yılında "Mevduat ve Kredi Bankası (Cassa depositi e prestiti -CDP)" kurulmuştur. 1983 yılına kadar kamu kuruluşu olan Banka 1983 yılında yerel yönetimlerin ihtiyaç duyduğu toplu konut yapımı, kamu ulaşım sistemleri, kamu hizmet binaları,

arazi iyileştirme ve geliştirme gibi etkinliklere uzun vadeli krediler verebilecek özerk bir kurum olmuştur (IULA, EMME ve TOKİ, 1993). CDP'nin sermayesinin %82,77'si Ekonomi ve Finans Bakanlığına, %15,93'ü Banka vakıflarına ve % 1,30'unun hazineye ait olduğu görülmektedir (CDP, 2019:16).

İtalya da en eski kurumlardan biri de 1919 yılında bir kararname ile kurulan ve 1921 yılında yasallaşan kararnamede amaçları belirtilen "Bayındırlık İşleri Kredi Konsorsiyumu'dur" (Consortio di credito per le opere pubbliche-CREDİOP) (Treccani, 2020). Bu Konsorsiyum orta ve uzun vadeli krediler ile ulusal gelişmeyi sağlamayı amaçlamaktadır. 1960 yılında karayolu ve demiryolu çalışmalarını da kredilendirmeye başlayan kurum çalışmalarının büyük bir bölümünde yerel yönetimi desteklemektedir (IULA, EMME ve TOKİ, 1993). Kredilerin 2018-2019 yıllarına göre dağılımı incelendiğinde; en çok kamu kurumları, hükümetler ve merkez bankalarına verildiği görülmektedir. Bu krediler toplam kredilerin yaklaşık %70'ini oluşturmaktadır. Kamu kurumlarının kullandığı kredi miktarı yıllara göre artmaktadır (Treccani, 2020). 1924 yılında kamu hizmetleri yapan kurumlara finansman sağlamak amacı ile kurulmuş olan "Kamu Hizmetleri Şirketleri için Kredi Enstitüsü (Istituto di Credito per le Impereze di Publicca Utulita-ICIPU)" 1981 yılında Konsorsiyuma katılarak çalışma alanlarını oldukça genişletmiştir (IULA, EMME ve TOKİ, 1993). Enstitü 1998 yılından beri Dexia tarafından kontrol edilmekte olup 2001 yılında ise ismi Dexia-Crediop SpA olarak değiştirilmiştir (DexiaCrediop, 2020:32).

Yerel yönetimlere finansman sağlamak amacıyla 1957'de kurulan "Japonya Belediye Girişimleri Finans Şirketi (Japan Finance Corporation for Municipal Enterprises)" devlet garantisiyle özel sektörden sağladığı fonlarla kredi vermektedir. 2008 ve 2009'da değişiklikler yapılarak bugünkü halini alan kurum Japonya Belediyeler Finans Kurumu (Japan Finance Organization for Municipalities-JFM) olarak bilinmektedir (JFM, 2020a). JFM'nin 2018 yılında Belediye girişimlerine yani ulaşım, altyapı, sağlık gibi yatırımlara %40, geçici finansal önlemler fonuna % 31 oranında kredi verilmiştir. Afet yönetimi, kamu projelerini kapsayan genel hesaplara ilgili krediler ise %29 oranındadır. Toplamda 2018 yılında 14,9 milyar dolar kredi verilmiştir. Bu kredilerin şehirlere, Tokyo'nun özel mahalle birliklerine %60, kasabalar ve köylere %8 oranında, kaymakamlıklara % 21, devlet tarafından belirlenen şehirlere % 9 ve yerel yönetim birliklerine % 2 oranında dağıldığı görülmektedir (JFM, 2020b:13).

Yerel yönetimlerin bu uzun vadeli kredilerden yararlanması İçişleri Bakanlığının iznine bağlanmış olup daha küçük yerel yönetimlerde ise valilik iznindedir. Kısa vadeli krediler de sağlayan şirket, kredinin verildiği yıl kapatılması kuralıyla çalışmaktadır. Orman ve yeşil alanları geliştirmek için tarım, orman ve balıkçılık finans şirketlerinden aldığı emanet fonları ihtiyacı olan yerel yönetimlere aktarmaktadır (IULA, EMME ve TOKİ, 1993).

Macaristan'da devlete ait olan Uluslararası Tasarruf Bankası (The National Savings Bank) 1949 yılında kurulmuş, 1989 yılından itibaren ise çok fonksiyonlu bir banka olmuştur. 1990 yılında kamu şirketi olup adı Ulusal Tasarruf ve Ticaret Bankası (The National Savings and Commercial Bank) olarak değiştirilmiştir. Daha sonra banka birimleri ayrılarak bankanın bir iştiraki olarak "Országos Takarékpénztár/OTP (OTP Real Estate)" kurulmuştur. 1995'te ise banka özelleştirilmiştir (OTPBANK, 2020). 1990'a kadar yerel yönetim kanununda yer alan maddeye göre yerel yönetimler için tek banka durumunda iken 1990'da kanunda yapılan değişiklikte birlikte yerel yönetimler istedikleri bankadan kredi alabilir hale gelmişlerdir. Buna rağmen yerel yönetim bankacılığında öncü kurum olup sadece Macaristan'da değil birçok ülkede de faaliyetlerini sürdürmektedir (Namazcı, 2013:24).

Norveç'de; 1926 yılında hastaneler, su ve kanalizasyon sistemleri, limanlar, okullar gibi kamu hizmetlerinin yapılması için yerel yönetimlere uzun vadeli ve düşük faizli kredi vermeyi amaçlayan Norveç Belediye Bankası (Kommunalbanken Norway/KBN) kurulmuştur (IULA, EMME ve TOKİ, 1993). Norveç Krallığına ait olan Banka Norveç Yerel Yönetim ve Kalkınma Bakanlığının kontrolindedir. 1999 yılında gerçekleştirilen dönüşüm ile banka günümüzdeki halini almıştır. Yerel yönetimlere kredi sağlayan önemli bir kurumdur (Namazcı, 2013:24). 2019 yılında toplam 72,5

milyar dolar fon sağlanmış olup, 53,8 milyar dolar belediyelere ve ilçe otoritelerine kredi olarak verilmiştir (Kommunalbanken, 2019:8).

1876 yılında zorunlu mevduatı toplamak üzere kurulan “Portekiz Mevduat Bankası (Caixa Geral De Depositos)” yerel yönetimlere kredisini 1973 yılında vermeye başlamıştır. Banka 1969 yılında Ulusal Yardımlaşma Bankası aracılığı ile devlet memurlarının emeklilik fonlarını yöneten yasal bir kurum olmuştur. Kısa bir süre içinde fon toplayan en büyük kurum olmuştur. Banka kamu kurum ve kuruluşlarına kredi verdiği gibi özel kesime de kredi vermekte ve bu daha geniş bir alanı kapsamaktadır. Yerel yönetimlere açılan kredilerin en uzun vadesi 15 yıl olmakla birlikte farklı oranlarda faiz uygulandığı da görülmektedir (IULA, EMMÉ ve TOKİ, 1993).

Türkiye’de; 1930’lu yıllara kadar yerel altyapı yatırımlarının finansmanı özel ticari bankaların sağladığı kredilerle karşılanmaya çalışılmış olup, söz konusu kredilerin yüksek maliyetli olması nedeniyle kamu yatırımlarını destekleyecek bir bankanın kurulması gereklilik olmuştur. Banka için gerekli yasal düzenlemeler yapılmış, 1933 yılında Belediyeler Bankası kurulmuştur. Finansmanın dışında belediyelere teknik destek de vermek amacıyla Belediye İmar Heyeti kurulmuştur. Kuruluş amacı belediyelere kendi birikimlerinden ya da aracılık ederek diğer mali kuruluşlardan kaynak sağlamaktır. 1945 yılında nüfusun hızla büyümesi ve taleplerin artması ile Belediyeler Bankası’nın hizmet kapsamına il özel idareleri ve köyler de dâhil edilip İmar Heyeti ile birleştirilerek İller Bankası kurulmuştur. Belediyeler Bankası sadece mali kaynak sağlarken İller Bankası yatırım yapmakla da görevlidir. İller Bankası İçişleri Bakanlığı’na bağlı iken 1958 yılında İmar ve İskân Bakanlığı’nın yapısına dâhil edilmiştir (Serter, 2015:7-10).

Kentsel altyapı yatırımlarına kredi sağlamak ya da bu yatırımları üstlenerek yapmak, yaptırmak; gerekli işler için araç ve malzeme temin etmek, yerel yönetimlerin taşınır ve taşınmaz mallarını sigorta ettirmek ve izin verilen Banka işlerini gerçekleştirmek İller Bankası’nın görevleri arasındadır. 1985 yılına kadar sadece kamu kaynakları kullanılarak kredi verilmiş, bu yıldan sonra ticari bankalar da sürece dahil edilmiştir. 2002 yılına kadar banka öz kaynakları, belediyeler fonu, belediyelerin yatırımlara katkıları ile finanse edilen yatırımlar 2002 yılında kaldırılan belediyeler fonu ile daha az kaynakla yapılmaya başlanmış belediyelerin yatırımlara katkı oranı önem kazanmış ve banka öz kaynakları sık sık artırılmıştır. Yabancı kaynakların ülke altyapı piyasasına girişi zorunlu hale geldiğinden İller Bankası’nın yeniden yapılandırılması gerekmiştir. Bu yapılandırma için birçok çalışma hazırlanmış mali piyasa kuruluşları ile belediyeler arasında bir aracı kurum olması için raporlar hazırlanmıştır. 1984 yılında Bankanın görev alanında yer alan Büyükşehir Belediye yatırımları çıkarılmış ve bu belediyeler dış kaynaklara yönlendirilmiştir. 1960 yılında Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) statüsü alan İller Bankası 1990 yılında Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından bu statüden çıkarılıp Kalkınma Bankası haline getirilmiştir. 2011 yılında ise TBMM Genel Kurulu’nda kabul edilen 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun ile anonim şirket statüsünde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın ilgili kuruluşu yatırım ve kalkınma bankası olarak kurulmuştur. İller Bankası Anonim Şirketi’nin ortakları Belediyeler ve İl Özel İdareleri’dir (Serter, 2015:19-21).

2019 yılında İLBANK A.Ş.’nin banka öz kaynakları ile finansman sağladığı işler arasında içme suyu, kanalizasyon, katı atık, imar planı, harita, projelendirme, çevre, coğrafi bilgi sistemleri gibi birçok alanda yer almakta ve bu alanlarda gerekirse teknik destekte bulunmaktadır (İLBANK A.Ş., 2020). Dönüşüm süreci ile Bankaya yeni görevler de verilmiştir. Bu görevler Banka kaynaklarını geliştirmek üzere borç yükümlülüğüne girmeden gayrimenkul yatırım projeleri geliştirmeyi ve yapmayı kapsamaktadır (İLBANK A.Ş., 2011).

Son yıllarda yerel yönetimlerin artan kredi ihtiyaçlarını karşılamakta öz sermayenin yeterli olmaması sonucunda 2018 yılında yeni bir uygulamaya başlanmıştır. İLBANK A.Ş.’nin sitesinde “28 Şubat 2018 tarihinde yayımlanan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği’nde yapılan düzenleme ile belediyeler ve özel idarelerden, diğer kamu bankalarının gerçekleştirdiği gibi fon teminini faaliyetlerine başladı.” şeklinde ifade edilmiştir (İLBANK A.Ş., 2018). Bu uygulama ile öz sermayenin yanı sıra, fon temini ile toplanan yeni bir kaynak oluşturulmaya çalışılmıştır.

Dünyada ve Türkiye’de yerel yönetim sistemleri ve yerel yönetim bankacılığı karşılaştırmasının yapıldığı tablo aşağıda yer almaktadır (Tablo 2).

Tablo 2: **Dünyada ve Türkiye’de Yerel Yönetim Bankaları**

ÜLKE	ALMANYA	ABD	AVUSTURYA
YEREL YÖNETİM BANKASI	Tasarruf Bankaları (The Savings Banks)	Kaliforniya Altyapı ve Ekonomik Kalkınma Bankası (IBank) gibi çeşitli Altyapı- Tahvil Bankaları	Tasarruf Bankaları (Erste Bank and Sparkassen) Kommunal Kredit (Austria’s Infrastructure Bank)
KURUMUN YAPISI	Kamu	Kamu	Kamu+ Özel Banka + Personel Kamu+ Belediyeler Birliği
HİZMETLERDEN FAYDALANANLAR	Yerel yönetimler + Yerel ölçekli özel şirketler	Yerel yönetimler + İşletmeler	Yerel yönetimler + Özel Müşteriler
KURUMUN GÖREVLERİ	*Mevduat, tahvil gibi bankacılık işlemleri *Kredi vermek *Teknik ve mali danışmanlık *Sosyal ve kültürel faaliyetlere destek	*Altyapı finansmanı için tahvil çıkarmak *Gelir tahvilleri ihraç etme *Kamu altyapısı ve ekonomik genişleme projeleri için eyalet ve yerel yönetimlere kredi sağlama *Küçük işletmelere yardımcı olacak kredi garantileri sağlama	*Kredi vermek *Teknik ve mali danışmanlık *Sosyal ve kültürel faaliyetlere destek
GELİR KAYNAKLARI	*Yıllık kar *Tasarruf sandıkları *Destekleme fonu	*Kamu tahvilleri	*Tasarruf bonoları
KREDİ VERİLEN HİZMETLER	*Altyapı ve yatırım kredileri *Eğitim *Sosyal ve kültürel faaliyetler *Spor faaliyetleri *Çevre koruma	*Altyapı *Kanalizasyon *Aritma tesisleri *Enerji *Otopark	*Altyapı *Kanalizasyon *Aritma tesisleri *Enerji *Otopark *Atık yönetimi *Sosyal altyapı *İletişim teknolojileri
KURUMUN DENETİMİ	Federal denetim	Merkezi yönetim - Eyalet yönetimi Rating Sistemi	-
ÜLKE	BELÇİKA	BREZİLYA	MEKSİKA
YEREL YÖNETİM BANKASI	Belçika Belediyeler Kredi Bankası (Credit Communal de Belgique) dönüşerek Belfius Bank olmuştur	Ulusal Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Bankası (Banco Nacional de Desenvolvimento Económico e Social - BNDES)	Bayındırlık İşleri ve Hizmetleri Ulusal Bankası (Banco Nacional de Obras y Servicios Publicas- BANOBRAS)
KURUMUN YAPISI	Kamu	Kamu	Kamu
HİZMETLERDEN FAYDALANANLAR	Yerel yönetimler + Özel müşteriler	Yerel yönetimler + şirketler	Yerel yönetimler

Tablo 2 Devamı: **Dünyada ve Türkiye’de Yerel Yönetim Bankaları**

KURUMUN GÖREVLERİ	*Kredi vermek *Bankacılık *Sigortacılık	*Kredi vermek *Teknik ve mali danışmanlık *Sosyal ve kültürel Faaliyetlere destek	*Yerel yönetimlere finansman temini *Danışmanlık ve teknik hizmet *Kaynak transfer *Kredi garantörlüğü
GELİR KAYNAKLARI	*Özel mevduatlar *Tasarruf bonoları *Tahviller	*Yabancı krediler *Tasarruflar *Mevduatlar *Hazine	*Yabancı krediler *Tasarruflar *Mevduatlar *Hazine
KREDİ VERİLEN HİZMETLER	*Altyapı *Kanalizasyon *Cinsiyet eşitliği *Enerji *İklim değişikliği *Sürdürülebilir şehirler *Sosyal altyapı *İletişim teknolojileri	*Büyük ölçekli sanayi ve altyapı çalışmaları *Tarım, ticaret ve hizmet sektörünün yanı sıra küçük ve orta ölçekli özel sektör yatırımları *Eğitim ve sağlık *Toplu taşıma *Sosyal kültürel faaliyetler	*Konut geliştirme *Kentsel altyapı ve ulaşım *Teknik yardım *Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi
KURUMUN DENETİMİ	Maliye ve İçişleri Bakanlığı denetçileri	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	Merkezi yönetim
ÜLKE	DANİMARKA	FRANSA	HOLLANDA
YEREL YÖNETİM BANKASI	Danimarka Belediye Bankası (KommuneCredit)	Fransa Yerel Kredi Şirketi (Credit Local de France-CLF) Dexia Credit Local olmuştur.	Hollanda Belediye Bankası (Bank Nederlandse Gemeenten-BNG)
KURUMUN YAPISI	Kamu	Fransa + Belçika + Personel	Merkezi Yönetim + Yerel yönetimler+ Su kurulları
HİZMETLERDEN FAYDALANANLAR	Yerel yönetimler ve onların garantörlüğünde diğer kuruluşlar	Yerel yönetimler + yatırımcılar	Yerel yönetimler + şirketler + vakıflar
KURUMUN GÖREVLERİ	*Yerel yönetimlere finansman temini *Danışmanlık ve teknik hizmet *Kredi garantörlüğü	*Kredi vermek *Teknik ve mali danışmanlık *Sosyal ve kültürel Faaliyetlere destek	*Kredi vermek *Teknik ve mali danışmanlık *Garantörlük
GELİR KAYNAKLARI	*Yabancı krediler *Öz kaynaklar *Tahvil *Bono	*Merkezi hükümet *Tahvil *Hisse senetleri	*Yerel yönetim *Merkezi hükümet
KREDİ VERİLEN HİZMETLER	*Okul, yaşlı bakımı, kreşler ve gençler için bakım tesisleri *İstihdam önlemler oluşturma *yollar *Çevre, kültür, sanat ve koruyucu sağlık hizmetleri *Enerji yatırımları *Kentleşme *Konutlar *Altyapı	*Taşınmaz yapımı ve yönetimi *Altyapı proje danışmanlığı *Kent planlaması	*Toplu konut *Sağlık ve eğitim *Proje finansmanı *Enerji *Su *Telekom *Ulaştırma *Lojistik ve çevre yatırımları
KURUMUN DENETİMİ	İç işleri Bakanlığı tarafından	-	İl idaresi kredi alıp almayacağını onaylıyor

Tablo 2 Devamı: **Dünyada ve Türkiye’de Yerel Yönetim Bankaları**

ÜLKE	İNGİLTERE	İSVEÇ	İSPANYA
YEREL YÖNETİM BANKASI	Bayındırlık İşleri Kredi Kurulu (Public Works Loan Board)	İsveç Belediye Kredi Şirketi- Kommuninvest Bankası	Yerel Kredi Enstitüsü (Instituto de Crédito Oficial-ICO)
KURUMUN YAPISI	Bağımsız Kamu Kuruluşu (Parlamentoya Sorumlu)	Yerel yönetimler	Kamu
HİZMETLERDEN FAYDALANANLAR	Yerel yönetimler	Yerel yönetimler + Şirketler	Yerel yönetimler + Şirketler
KURUMUN GÖREVLERİ	*Mali danışmanlık *Kredi verme	*Danışmanlık *Eğitim *Kredi verme	*Kredi vermek *Teknik ve mali danışmanlık
GELİR KAYNAKLARI	*Kamu tahvilleri	*Fonlar	*Hazine kaynaklı *Fonlar
KREDİ VERİLEN HİZMETLER	*Eğitim *Atık toplama *Ulaşım *Planlama *Konut *İtfaiye	*Altyapı *Kanalizasyon *Arıtma tesisleri *Enerji *Otopark *Atık yönetimi *Sosyal altyapı *İletişim teknolojileri	*Kamu hizmetleri *Kentleşme *Sosyal ve kültürel tesisler
KURUMUN DENETİMİ	Parlamento denetimi (kota sınırı)	Yerel yönetimler	Merkezi yönetim
ÜLKE	İTALYA	JAPONYA	MACARİSTAN
YEREL YÖNETİM BANKASI	Mevduat ve Kredi Bankası (Cassa depositi e prestiti -CDP) Bayındırlık İşleri Kredi Konsorsiyumu (Consorzio di credito per le opere pubbliche- CREDIOP) -- Dexia Crediop olmuştur.	Japonya Belediyeler Finans Kurumu (Japan Finance Organization for Municipalities-JFM)	Ulusal Tasarruf ve Ticaret Bankası (The National Savings and Commercial Bank) nın birimleri ayrılmış ve OTP Real Estate - Országos Takarékpénztár (National Savings Bank) olmuştur.
KURUMUN YAPISI	Kamu + Özerk	Kamu	Kamu
HİZMETLERDEN FAYDALANANLAR	Yerel yönetimler + Toplu konut kuruluşları + Şirketler	Yerel yönetimler	Yerel yönetimler + Özel sektör
KURUMUN GÖREVLERİ	*Mevduat toplamak *Kredi vermek *Hazineye borç vermek *Fon yönetmek	*Fon toplamak *Kredi vermek *Yerel yönetimlere garanti verir	*Bankacılık işlemleri *Özel sermaye *Varlık yönetimi
GELİR KAYNAKLARI	*Gönüllü tasarruflar *Zorunlu mevduat *Sermaye yatırım gelirleri *Fonlar	*Fonlar *Hazine garantisi	*Özel mevduatlar *Tasarruf bonoları *Tahviller *Hazine
KREDİ VERİLEN HİZMETLER	*Arazi geliştirme *Ulaşım *Altyapı *Toplu konutlar	*Arazi geliştirme *Ulaşım *Konut *Altyapı	*Arazi geliştirme *Ulaşım *Altyapı *Toplu konutlar
KURUMUN DENETİMİ	-	İç İşleri Bakanlığı tarafından ve Valilikler tarafından kredi onayı	-

Tablo 2 Devamı: **Dünyada ve Türkiye’de Yerel Yönetim Bankaları**

ÜLKE	NORVEÇ	PORTEKİZ	TÜRKİYE
YEREL YÖNETİM BANKASI	Norveç Belediye Bankası (Kommunalbanken Norway /KBN)	Portekiz Mevduat Bankası (Caixa Geral De Depositos)	İller Bankası Anonim Şirketi
KURUMUN YAPISI	Kamu	Kamu	Kamu
HİZMETLERDEN FAYDALANANLAR	Yerel yönetimler	Yerel yönetimler + Özel sektör	Yerel yönetimler
KURUMUN GÖREVLERİ	*Fon toplamak *Kredi vermek *Yerel yönetimlere garanti verir	*Kredi vermek *Bankacılık işlemleri	*Yerel yönetimlere finansman temini *Danışmanlık ve teknik hizmet *Proje geliştirme *Kaynak transfer *Proje yürütme
GELİR KAYNAKLARI	*Mevduatlar *Tasarruf bonoları *Tahviller *Fonlar *Yabancı krediler	*Zorunlu mevduat *Özel tasarruflar	*Yıllık karın % 30’u *Belediye ve il özel idarelerine genel bütçe vergi gelirlerinden pay verilmesinde kaynak transferinde aylık % 2 *Diğer mevzuatların bankaya transferini gerektirdiği yardım ve bağışlar
KREDİ VERİLEN HİZMETLER	*Okullar *Sağlık ve bakım tesisleri * Su ve atık su projeleri finanse etmek * İklim değişikliğinin etkilerini önlemek	*Kamu hizmetleri *Kentleşme *Sosyal ve kültürel tesisler *Konut, tarım, balıkçılık	*Kanalizasyon *İçme suyu *Raylı ulaşım sistemi *Yol yapımı *Kavşak düzenlemesi *Alt-üst geçit *Yenilenebilir enerji *Kent bilgi sistemi *Kentsel dönüşüm *Kaynak geliştirme
KURUMUN DENETİMİ	Merkezi yönetim	Merkezi yönetim	Merkezi yönetim

3. Sonuç

Yerel yönetimlerin merkezi yönetime idari ve mali yönden bağlı olması özerk olmalarını kısıtlamakta ve merkezi yönetimin yönlendirdiği projelere odaklanmalarını zorunlu kılmaktadır. İlbank A.Ş.’nin de özerk olmayan bir yapıya sahip olması bu gibi sorunlara yol açabilecektir.

Dünyadaki yerel yönetim sistemleri incelendiğinde, yerel yönetim birimlerinin gelirlerinin büyük bir kısmının vergiden oluştuğu görülmektedir. Yerel yönetimlerin vergi oranını belirleme ve vergi koyma yetkilerinin olması mali özerkliklerini sağlamaktadır. Ancak, salt bu vergiler aracılığıyla yerel yönetimlerin ihtiyaçları olan finansmanı sağlamada yetersiz kaldıkları görülmektedir. Yerel yönetimler finansman sorunlarıyla mücadele ederken, mevcut olan kaynakların daha etkin ve verimli kullanılması önem kazanmaktadır. Türkiye’nin para ve sermaye piyasalarının değişkenliği göz önüne alındığında yerel yönetim hizmetlerinin sürekliliğinin sağlanması için yerel yönetim bankası olarak faaliyet gösteren İLBANK A.Ş.’nin gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Yerel yönetim bankacılık sisteminin Türkiye’de diğer ülkelere kıyasla yeni bir kavram olduğu görülmektedir. Banka; 1933 yılında “Belediyeler Bankası” olarak kurulmuş, 2011 yılına kadar yaşadığı yapılandırmalar sonucunda İller Bankası Anonim Şirketi adını alarak mevcut haline ulaşmış, ülkenin içinde bulunduğu şartlara uyum sağlayarak da gelişmeye devam etmektedir. İLBANK A.Ş.’nin yapılandırma sürecinde hazırlanan çoğu çalışmanın önerilerinde yalnızca yatırım bankası olması, teknik faaliyetlerinin görev kapsamı dışına çıkarılması bulunmaktadır. Burada dikkate alınması gereken İLBANK A.Ş.’nin yerel yönetimlere vermiş olduğu mali ve teknik danışmanlığın Türkiye’de alternatifinin bulunmadığıdır. Bu nedenle danışmanlık özelliğini uzun bir süre daha koruyarak yapılacak yeni yatırımların daha hızlı gerçekleşmesinde önemli roller üstlenmelidir. Bu durumda İLBANK A.Ş.’nin içinde olduğu yapılandırma sürecinde özerkliğinin geliştirilmesi, ülkenin kentsel ve bölgesel sistemlerine iyi bir şekilde uyum sağlaması, iş birliği olanaklarını ve kapasitesini arttırması gerekmektedir. Bunun için bankanın yapılandırılmasının yanı sıra yerel yönetim sisteminin de dönüşümü gerekmektedir.

İLBANK A.Ş.’nin dünyada çeşitli ülkelerin yerel yönetim bankalarında görüldüğü gibi, kendi kaynaklarını yaratan ve geliştiren bir yapıya sahip olması gerektiği düşünülmektedir. Yerel yönetimlerin finansman ihtiyaçları bankanın yalnızca öz kaynakları ile karşılanamamaktadır. Banka’nın yerel yönetimlere sağladığı kredilerin ve diğer faaliyetlerinin sürdürülebilir olması için bir sisteme oturtulması gerekmektedir. Bunun için başta piyasa koşullarına göre belirlenen faiz oranlarının kullanılmasına çalışılmalı, Banka kredi piyasasında rekabete açılmak için hazırlanmalıdır. Türkiye’de yerel yönetimlerin gelir yapılarına ve borçlanma durumlarına bakıldığında, gelirlerin hizmetleri karşılayamadığı ve mutlaka borçlanma yoluna gidildiği ortaya çıkmaktadır. Borçlanmanın artışı ile finansman arayışı, yerel yönetim bankalarına olan ihtiyaç da artmaktadır. Sürdürülebilir yerel yönetim bankacılığı için İLBANK A.Ş.’nin yapılandırma sürecinde dünyadaki yerel yönetim bankaları ile karşılaştırılarak elde edilen bulgular ışığında gerekli değişikliklerin uygulanması öncelikli olmalıdır.

Kaynakça

- Altay, N. (1997). F. Almanya’da Yerel Yönetim Bankacılığı: Tasarruf Sandıkları Organizasyonları Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 6 Sayı 2, Nisan 1997, s. 64-82.
- BANOBRAS. (2020). Erişim Adresi www.gob.mx/banobras/que-hacemos.
- Banco de Espana. (2019). Quarterly Report On The Spanish Economy, Banco de Espana, Economic Bulletin 4/2019, s.72.
- BBVA. (2020). Erişim Adresi www.censoarchivos.mcu.es.
- Belfius. (2020). Belfius’un 2019 yılı Yıllık Finansal Raporu, Belfius Bank SA, s.312, Brüksel.
- BNDES. (2019). BNDES’in 2018 yılı Yıllık Finansal Raporu, Brazilian Development Bank- BNDES, s.77, Rio De Janeiro.
- BNDES. (2020) Erişim Adresi www.bndes.gov.br.
- BNGBank. (2020a). Erişim Adresi <https://www.bngbank.com/lending>.
- BNGBank. (2020b). Annual Report 2019, BNGBank, s.291, Rotterdam.
- CDP. (2019). Consolidated Non-Financial Statement of the CDP Group, CDP SPA, s.82, Roma.
- Debt Financial Assets of Public Budgets. (2020) Erişim Adresi <https://www.destatis.de/EN/Themes/Government/Public-Finance/Debt-Financial-Assets-Of-PublicBudgets/Tables/debt-non-public-total.html>.
- DEXIA. (2019). 2018 Annual Report DEXIA Crédit Local, Dexia, s.212, Paris.
- DexiaCrediotop. (2020). Dexia Crediotop S.P.A. Annual Report 2019, Dexia Crediotop SPA, s.186, Roma.

- Ersoy, M., Tekinbaş, E., Alkan, E., Demirdizen, E., Gedikli, B. Naymaner, M., Ölmez, E., Özkan, Ö., Şentürk, M. ve Türker, P. (1996). İller Bankası'nın Yeniden Yapılandırılması Konulu Stüdyo Çalışmaları. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kentsel Politika Planlaması ve Yerel Yönetimler Ana Bilim Dalı, s.90, Ankara.
- Esin, N. (2013). Türkiye'de Bir Yerel Yönetim Bankası Olarak İller Bankası'nın Yerel Yönetim Finansmanındaki Rolü. Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bankacılık Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, s.89, Edirne.
- German Public Bank. (2020). Erişim Adresi http://www.wikiwand.com/en/German_public_bank.
- Greenbank. (2020). Erişim Adresi <https://greenbank.ny.gov/About/About>.
- Ibank. (2020). Erişim Adresi <http://www.ibank.ca.gov/about-us>.
- ICO. (2019). PROMOTING SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH, Instituto de Credito Oficial, s.182.
- IULA, EMME ve TOKİ. (1993). Karşılaştırmalı Yerel Yönetim Bankacılığı Araştırması, Yerel Yönetimlerin Geliştirilmesi Programı Raporlar Dizisi 2, Kent Basımevi, s.143, İstanbul.
- İLBANK A.Ş. (2011). İller Bankası Anonim Şirketi Ana Sözleşmesi Erişim Adresi <https://www.İLBANK.gov.tr/index.php?Sayfa=iceriksayfa&icld=285>.
- İLBANK A.Ş. (2018). Erişim Adresi www.ilbank.gov.tr.
- İLBANK A.Ş. (2020). İller Bankası Anonim Şirketi 2019 yılı Yıllık Faaliyet Raporu, İLBANK A.Ş., s.95, Ankara.
- JFM. (2020a). Erişim Adresi www.jfm.go.jp.
- JFM. (2020b) JFM 2019 yılı Yıllık Rapor, Japan Finance Organisation for Municipalities, s.60, Tokyo.
- Kaya, Y. (2006). Avrupa Birliği'nde ve Türkiye'de Yerel Yönetim Politikaları, Subsidiarite İlkesi Bağlamında Gelişmeler ve Karşılaştırmalı Değerlendirmeler. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, s.167, İstanbul.
- Keleş, R. (2016). Yerinden Yönetim ve Siyaset. Cem Yayınevi. s.591. İstanbul.
- Kommunalbanken. (2019). Kommunalbanken 2018 Annual Report, Kommunalbanken AS, s.68, Oslo.
- Kommunal Kredit. (2020a). Erişim Adresi www.kommunalkredit.at/en/about-us/information-and-data.
- Kommunal Kredit. (2020b). Annual Financial Report 2019 Kommunalkredit Group, Kommunalkredit Austria AG, s.33, Viyana.
- Kommunekredit. (2020a). Erişim Adresi www.kommunekredit.dk/en/about.
- Kommunekredit. (2020b). Annual Report 2019, KommuneKredit, s.88, Kopenhag.
- Kommuninvest. (2018). Local Government Debt 2018, Kommuninvest, s.24, Örebro.
- Kommuninvest. (2020). Erişim Adresi www.kommuninvest.se.
- Namazcı, E. (2013). Yerel Yönetim Bankacılığı: İller Bankası'nın İLBANK A.Ş.'ye Dönüşüm Süreci. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, s.119, İstanbul.
- Serter, G. (2015). Belediyeler Bankası'ndan İLBANK A.Ş.'ye Bir Dönüşümün Öyküsü. Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi, 24(4): 1-26.
- Sparkasse. (2020). Erişim Adresi www.sparkasse.at/steiermaerkische-en/about-us/ownership-structure.

Sparlassenverband. (2020). Erişim Adresi www.sparkassenverband.at.

Treccani. (2020). Erişim Adresi www.treccani.it.

UKDMO. (2019). Public Works Loan Board Annual Report and Accounts 2018-2019, United Kingdom Debt Management Office, s.58, Londra.

OTPBANK. (2020) Erişim Adresi www.otpbank.hu.

Yaş, H. (2011). Belediyelerin Finansman İhtiyacının Karşılanmasında İller Bankası'nın Rolü ve Yeniden Finansmanı. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, s.167, İstanbul.

LOCAL GOVERNMENT BANKING IN TURKEY AND THE WORLD

Extended Abstract

Aim: The aim of the study is to examine the role of local government banks in local government services in the world and is to provide suggestions for a specific local government bank, İLBANK A.Ş., which is in the process of structuring to improve its activities in these areas.

Method: 18 countries with different local management systems were selected in the world and analyzed under the headings of local government banking, the structure of banks, beneficiaries of the bank services, the duties of banks, sources of income, services given loans, supervision of banks. It was presented in tabular form to facilitate the comparison.

Findings: Local authorities have a gradually increasing need for resources to perform their services. To meet this need, they lean on borrowing from local government banks. When the local government banks all over the world are examined in terms of their foundation years, it is seen that local government banking is a new concept in Turkey. The autonomy of local government banks is important so that the bank can make its own decisions and prevent the central government from directing the bank's projects. When the local government banks in various countries are examined, it is seen that the banking services of these banks come to the fore. On the other hand, İLBANK INC. stands out as a development and investment bank, providing both technical support and consultancy services.

Conclusion: The fact that local governments are administratively and financially dependent on central government restricts their autonomy and obliges them to focus on projects directed by central government. This is also valid for İlbank Inc. with its dependent structure, which may lead to several problems. When local government systems in the world are examined, it is seen that a large part of the local government revenues are made up of taxes. Having the powers of determining taxation and tax rate ensure the fiscal autonomy of the local governments. However, these taxes alone are not sufficient to provide the necessary financing of the local governments. As local governments struggle with funding problems, the effective and efficient use of the available resources becomes a crucial issue. When the instability of Turkish money and capital markets is considered, the need arises for İLBANK Inc., which operates as a local government bank, to ensure the continuity of local government services.

During the İLBANK INC.'s restructuring process, many studies have been carried out on how the new structure should be. In the prepared studies, it was suggested that the bank should remove technical services from its missions, but continue to function as an investment bank. It is obvious that the financial and technical consultancy provided by İLBANK Inc to local governments has no alternative in Turkey.

For this reason, the Bank should play an important role in the faster realization of new investments while maintaining its consultancy feature for a long period of time ahead. In this case, İLBANK Inc needs to ensure its autonomy during the structuring process, in order to adapt to the cities and the regional systems of the country well, and to increase cooperation opportunities and capacity. This requires the transformation of the local government system as well as the structuring of the bank.

It is believed that İLBANK Inc should have a structure that creates and develops its own resources, as seen in local government banks of various countries around the world. The financing needs of local governments cannot be afforded through the bank's equities only. The loans and other activities provided by the bank should be systematized in order to be sustainable. For this reason, firstly, the use of interest rates determined according to market is necessary and the bank should be prepared to open up to competition in the credit market. When we look at the revenue structures and borrowing situations of local governments in Turkey, it is clear that revenues cannot finance the services and borrowing is inevitable. With the increase in borrowing, the search for

funding and the need for the local government banks are also increasing. In the provision of a sustainable local government banking structuring process for the bank, the implementation of the necessary changes in light of the findings of this study, which were obtained through the comparison of various cases all around the world, should be a priority.

